

Inhoud

Inleiding	9
-----------	---

Deel I

Mensbeelden

Wie wij (kunnen) zijn	15
------------------------------	----

Deel II

Democratie

Op zoek naar kwaliteit	25
-------------------------------	----

Hoofdstuk 1.

Wat is democratie?	27
---------------------------	----

§1. Van Athene naar Parijs	27
§2. Zelfwetgeving en andere formele kenmerken	27
§3. Democratie is ook een geestesgesteldheid	28
§4. De polis opbouwen door de inbreng van burgers	30
§5. Politieke vrijheid	31
§6. Democratie en de legitimiteit van het overheidsoptreden	32
§7. Democratie is een systeem om conflicten te hanteren	34

Hoofdstuk 2.

De participatieve democratie	35
-------------------------------------	----

§1. Opkomst van de participatieve democratie	35
§2. Wat is burgerparticipatie?	35
§3. Burgerparticipatie evolueert	36
§4. Ontwikkelingsgerichte participatie	38
§5. Meer burgers proberen te engageren	39
§6. De waarde van participatie voor de burger	40
§7. Participatie leidt daadwerkelijk tot betere burgers	41

Hoofdstuk 3.

De hedendaagse polis	43
-----------------------------	----

Hoofdstuk 4.

Uitdagingen voor onze hedendaagse democratie	47
---	----

§1. Talloze uitdagingen	47
§2. Manco's aan representatieve en participatieve democratie	47
§3. Het politiek gesprek verdiepen	48
§4. Omgaan met individualisme	51

Hoofdstuk 5.

Democratie als groot verhaal	55
-------------------------------------	----

§1. Een oud verhaal met een grootse toekomst	55
§2. Hedendaagse, wereldse spiritualiteit een plaats geven	57
§3. Van hiërarchie naar partnerschap en 'niet-regeren'	68
§4. De innerlijke dimensie van politieke vrijheid ontdekken	73
§5. Ontwikkelingsgerichte democratie gestalte geven	76
§6. Verandering kan ontstaan vanuit kleine eilanden	83
§7. Naar kwaliteitsvolle democratische beslissingen	84

Deel III

Burgerschap

Een te ontwikkelen potentieel	95
--------------------------------------	----

Hoofdstuk 1.

Verschillende benaderingen van burgerschap	97
---	----

§1. Burgerschap vertoont veel aspecten	97
§2. Burgerschap zoals het is	97
§3. Burgerschap zoals het kan zijn	99
§4. Een ethiek van menselijke kwaliteiten	102
§5. Republikeins burgerschap	105

Hoofdstuk 2.

Burgerschapskwaliteiten	109
--------------------------------	-----

§1. Praktische wijsheid	109
§2. Moed	114
§3. Matigheid	118
§4. Rechtvaardigheid	123

Inhoud	7
§5. Waarheidsliefde	132
§6. Tolerantie	139
§7. Openheid en aandacht	145
§8. Solidariteit en mededogen	147
§9. Creativiteit	150
Hoofdstuk 3.	
Burgerschapskwaliteiten ontwikkelen	157
§1. Een te ontwikkelen potentieel	157
§2. Opvoeding en onderwijs	159
§3. Introspectie	161
§4. Andere voorbeeldpolitiek en mediaberichtgeving	162
§5. Faciliteren wat zich spontaan aandient	163
§6. Ontwikkelingsgerichte participatie organiseren	164
§7. Een op bemiddeling gebaseerde aanpak (mediation)	170
§8. Enkele methodes nader toegelicht	172
Tot slot	203
Dankwoord	205
Bibliografie	207